

BAB 9 DASAR LUAR MALAYSIA

Hubungan luar 对外关系 sebelum Melaka

P'an P'an, Langkasuka & Chih-t'u mengadakan hubungan dengan China 与中国建立关系
- Utusan dihantar ke China 派特使去中国

Hubungan luar Kesultanan Melayu Melaka

- 2 bentuk hubungan –
- Diplomatik 外交
➤ Penghantaran utusan
  - Perdagangan 贸易

Zaman British

Hal ehwal luar negeri Melayu, NNS, Sarawak & Sabah dikawal oleh Pejabat Tanah Jajahan di

Selepas kemerdekaan

- Pemimpin negara menggubal dasar luar 国家领导人制定外交政策
- 2 perkembangan penting 2 个重要发展
  - Pro-barat, anti komunis 亲西方, 反共
  - Menjalin hubungan dengan semua 与所有人建立关系

Keperluan Hubungan Luar KMM abad ke-15 马六甲王朝对外关系的重要性

Menjamin kestabilan & keselamatan negara 确保国家稳定与安全

Menjamin kemakmuran Melaka 保障马六甲的繁荣

Mengekalkan penguasaan terhadap aktiviti perdagangan 保持对交易活动的控制

Memperoleh perakuan tentang kedaulatan Melaka 获得马六甲主权的认可

Membantu Melaka muncul sebagai pusat penyebaran Islam 帮助马六甲成为回教传播中心

Penggubalan Dasar Luar 外交的制定

- Dasar luar mempengaruhi tindakan negara dalam menghadapi suasana perkembangan politik wilayah, serantau dan antarabangsa 外交政策影响国家在区域, 国际政治发展的行动
- Kejayaan dasar Malaysia – wujudnya hubungan baik 存在良好关系 serta kerjasama yang erat dalam bidang politik, ekonomi, pertahanan pada peringkat antarabangsa 在政治, 经济, 国防有密切的合作
- Kementerian Luar Negeri (Kementerian Hal Ehwal Luar) dibentuk 成立外交部
- Wisma Putra berperanan menggubal dasar luar serta menjaga kepentingan nasional Malaysia 负责制定外交政策和维护国家利益

MATLAMAT PENGGUBALAN DASAR LUAR 外交政策制定的目标

Mempertahankan kemerdekaan & kedaulatan negara 维护国家主权与独立

Melindungi kepentingan nasional 维护国家利益

Memupuk hubungan baik dengan negara lain 与其他国家建立良好关系

Mempertahankan & memajukan kepentingan Malaysia 捍卫和推动马来西亚的利益

Menghadapi perkembangan serta cabaran politik, ekonomi & social 面对发展和政治, 经济, 社会挑战

FAKTOR PENGGUBALAN DASAR LUAR 外交制定的考量

Ikatan Sejarah 历史渊源

- M'sia menjalin hubungan dengan Singapura, Indonesia, Brunei, China kerana adanya ikatan sejarah dan budaya dengan mereka 与新加坡。。。有联系因为历史及文化因素
- Ikatan keagamaan 宗教- hubungan dengan Arab Saudi, Mesir
- Selepas merdeka, Malaysia menyertai pertubuhan Komanwel 独立后, 马来西亚参加 Komanwel 组织

Keperluan Nasional 国家利益

- Kepentingan nasional diberi keutamaan semasa menggubal dasar luar demi menjaga kedaulatan 制定国家政策时优先考虑国家利益以维护主权
- Kedudukan yang strategik 地理位置适中 - factor utama dalam membentuk dasar luar
- Kepentingan ekonomi & keamanan 经济与安全利益 - Malaysia mengamalkan dasar luar yang bebas & berkecuali 自由与中立的外交政策(menjalin hubungan dengan semua negara tanpa mengira ideologi 和所有国家建立关系)

Kepimpinan 领导

- Kebijaksanaan & kebolehan pemimpin penting 领导人的智慧和能力很重要
- Pemimpin perlu peka dengan perkembangan & perubahan antarabangsa untuk menentukan hala tuju dasar luar negara 领导人需要对国际发展和变化保持敏感, 以确定国家政策的方向
- 1990-an M'sia menjalin hubungan dengan negara sedang membangun 马来西亚与发展中国家联系- perubahan sikap pemimpin 领袖改变态度

Persekitaran Luar 外部环境

- perubahan & perkembangan politik, ekonomi dan sosial antarabangsa 国际政治, 经济和社会发展与变化
- Era Perang Dingin 冷战期, dasar luar negara probarat 亲西方
- 1970-an, daripada probarat kepada dasar tidak berpihak 从亲西变为中立

9.3. MALAYSIA DALAM PERTUBUHAN BANGSA-BANGSA BERSATU

PBB 联合国 ditubuhkan pada 1945

Matlamat 目标:

- Mengekalkan keamanan dan kestabilan dunia 维护世界和平
- Malaysia menjadi anggota PBB sejak 1957

Pelibatan Malaysia 的参与

- M'sia memberikan komitmen & kerjasama yang penuh kepada PBB 全力给予合作
- Pendirian Malaysia dalam soal antarabangsa - "hidup Bersama secara"

Bukti komitmen Malaysia dalam PBB :

1. Mendukung Piagam PBB
2. Terlibat dalam agensi di bawah PBB
3. Sumbangan dalam misi pengaman
4. membenarkan rakyat M'sia terlibat dalam agensi PBB

1

Mendukung Piagam PBB 支持联合国宪章

- Menegakkan hak asasi manusia 维护人权
  - i. Pencapaian taraf hidup & hak asasi manusia tanpa mengira kaum, jantina, bahasa / agama 不分种族, 性别, 语言/宗教实现生活水平和人权
- Konsep hormat-menghormati kedaulatan wilayah negara lain 尊重其他国家的主权
- Tidak campur tangan dalam urusan hal ehwal negara lain 不干预其他国家的事务

3

Sumbangan dalam Misi Pengaman 安全部队的贡献

- Menghantar misi pengaman ke negara yang berkonflik 派遣安全部队到有纠纷的国家
- Spt Congo, Namibia, Somalia, Bosnia, Kemboja
- Tugas : -
  - i. memastikan keselamatan penduduk 确保人民安全
  - ii. mengawasi gencatan senjata dalam perang saudara 监督内战中的停火
  - iii. mendaulatkan undang-undang negara yang terlibat 维护相关法律

4

Misi Pegawai Pemerhati

- Dihantar ke Iraq, Kemboja, Liberia, Congo, Namibia
- Tugas :
  - i. Membantu pentadbiran dan pengurusan 帮助行政
  - ii. Memberi latihan teknikal 提供技术培训
  - iii. Menjadi jurubahasa 成为口译员

2

Terlibat dalam Agensi PBB

UNESCO	- Gunung Mulu, Taman Kinabalu, Bandar Melaka, Georgetown diiktiraf sebagai Tapak Warisan Dunia 被认定为世界遗产
FAO	Bekerjasama dalam pengeluaran makanan 食品生产方面合作
WHO	Bidang kesihatan dan perubatan 卫生与医药
UNHCR	- Badan menjaga & melindungi golongan pelarian serta golongan tidak bernegara 照顾难民及无国籍的人 - PBB dibenarkan membuka pejabat di Kuala Lumpur 在 KL 开设办公室
Majlis Keselamatan	- Mengekalkan keamanan dan keselamatan antarabangsa 维护国际和平和安全 - M'sia dipilih sebagai anggota tidak tetap Kerusi Majlis Keselamatan PBB - 4 kali 马来西亚被选为安全理事会的非常任理事国

5

Tokoh Malaysia dalam Agensi PBB

1. Tan Sri Razali Ismail
  - Tokoh diplomat
  - 1991, dilantik sebagai Naib Presiden ECOSOC
  - 2000 - 2005, wakil khas Setiausaha Agung PBB ke Myanmar
2. Dr. Jomo Kwame Sundaram
3. Tan Sri Jemilah Mahmood

9.4 MALAYSIA DALAM KOMANWEL

- Komanwel – dianggotai oleh negara bekas tanah jajahan dan naungan British yang telah merdeka 由前英国殖民地组成
- Tujuan penubuhan 成立目的:
  - a. Membina semangat setia kawan negara anggota 打造会员国的忠诚精神
  - b. Mewujudkan semangat Kerjasama dalam pelbagai bidang 在不同的领域合作
- Melalui Komanwel, Malaysia memperjuangkan 争取:
  - a. Hak asasi manusia 人权
  - b. Kerjasama ekonomi 经济合作
  - c. pembangunan social 社会发展
  - d. pengurusan isu antarabangsa 国际问题管理

Penyertaan dan Sumbangan Malaysia dalam Komanwel

Rancangan Colombo <ul style="list-style-type: none"> - Rancangan pembangunan ekonomi & sosial 社会与经济发展计划 - Tujuan : menangani masalah kemiskinan 解决穷困问题 - Mendapat khidmat nasihat tentang Pendidikan, pertanian, teknikal & kesihatan 获取有关教育、农业、技术及健康的建议 - Program latihan untuk kakitangan awam & pembangunan sector swasta 公务员与私人界发展培训计划 - Bantuan dalam pelbagai bidang kepada negara anggota yang belum membangun 为欠发成员国提供各领域的援助 	Kerjasama Pertahanan 防务合作 <ul style="list-style-type: none"> - Melalui perjanjian – antara Britain dengan Tanah Melayu pada 12 Okt 1957 – 通过条约 <ul style="list-style-type: none"> ➢ memperkukuhkan pertahanan dan keselamatan negara 巩固防卫和国家安全 - menyediakan kemudahan kepada tentera Britain dan pasukan Simpanan Strategik Komanwel 提供英军设施
Kerjasama Ekonomi 经济合作 <ul style="list-style-type: none"> - komoditi utama negara lebih mudah dieksport ke negara anggota Komanwel 国家商品更容易出口到 Komanwel 成员国 - kadar cukai lebih rendah 较低的税率. Cth cukai eksport barang siap dan cukai produk digital - kemudahan spt kemudahan kredit 贷款 	Penentangan Dasar Aparteid <ul style="list-style-type: none"> - M'sia menentang 反 dasar Aparteid <ul style="list-style-type: none"> ➢ Menyalahgunakan hak asasi manusia berdasarkan warna kulit 基于肤色滥用人权
Mesyuarat Ketua-ketua Negara Komanwel (CHOGM) <ul style="list-style-type: none"> - Untuk membincang isu semasa antarabangsa 讨论国际时事 - 1989, M'sia dipilih sebagai tuan rumah persidangan 主办国 	Sukan Komanwel <ul style="list-style-type: none"> - Mengeratkan hubungan antara negara anggota 加强成员国之间的关系 - M'sia menjadi tuan rumah sukan 主办国 - 1998

9.5 « CABARAN MENGUKUHKAN DASAR LUAR 外交的挑战 »

Cabaran Politik Antarabangsa 国际政治挑战

- ❑ M'sia mengamalkan dasar berkecuali tanpa mengira ideologi 采取中立政策

Cabaran Politik Keselamatan & Pertahanan 安全与国防政治挑战

- ❑ AMDA, perjanjian antara M'sia dengan Britain ditamatkan pada 1971 马来西亚和英国的协议于 1971 结束
- ❑ Perjanjian pertahanan baharu ditandatangani 新的国防条约 – FPDA – melibatkan M'sia, Singapura, Britain, New Zealand & Australia
- ❑ M'sia mendapat bantuan teknikal & latihan bersama 技术支援和培训
- ❑ Bekerjasama dengan negara ASEAN dalam memperkuat pertahanan dan keselamatan serantau Asia Tenggara 巩固东南亚区的防卫和安全
  - Mesyuarat Menteri-menteri Pertahanan ASEAN diadakan
- ❑ Perjanjian sempadan dengan Thailand – menangani isu keselamatan 与泰国边境协议

Cabaran Politik Serantau 地区政治挑战

- ❑ Perluasan pengaruh komunis di IndoChina menyebabkan ketidakstabilan di rantau Asia Tenggara 共产势力的扩大导致东南亚不平稳
- Kedatangan pendatang asing Vietnam di Asia Tenggara 越南外国移民
- 1976, M'sia sokong 支持 Sidang Kemuncak Ketua-Ketua Negara ASEAN
  - Membincang pergolakan di IndoChina dan masa hadapan rantau Asia Tenggara 讨论 Indochina 的动荡和东南亚地区的未来

Cabaran Pembangunan Ekonomi 经济发展挑战

- ❑ Wujud dominasi negara maju untuk menentukan harga komoditi bijih timah, getah, hasil minyak & gas 发达国家主导锡, 橡胶和石油的价格
  - ❑ M'sia menjadi anggota 成为 ITC & GATT 的成员
  - ❑ M'sia mendesak harga barangan dapat dikawal 坚持控制价格
  - ❑ Menubuhkan 成立 PETRONAS untuk membangunkan sector minyak & gas negara 发展石油与天然气

9.6 Malaysia dalam Persatuan Negara-negara Asia Tenggara (ASEAN)

ASA ditubuhkan pada 1961

- Malaysia, Indonesia & Filipina

1963, MAPHILINDO

- Menyelesaikan isu pembentukan M'sia 解决马来西亚成立的问题
- - gagal

1967, ASEAN ditubuhkan

- Untuk meningkatkan semangat setia kawan dan keselamatan 提高忠诚度与安全
- Pada mulanya 5 buah negara – M'sia, Singapura, Indonesia, Filipina, Thailand
- Kemudian, tambah 5 lagi – Kemboja, Laos, Brunei, Myanmar & Vietnam

Zon Aman, Bebas & Berkecuali (ZOPFAN)

- ❑ Diumumkan pada 1971
- ❑ M'sia menjalin hubungan dengan China
- ❑ ASEAN – platform penting untuk M'sia mengisytiharkan perubahan dasar luar negara 宣布外交政策变化的平台

Penyelesaian Konflik Antarabangsa 解决国际纠纷

- ❑ Berlaku konflik di Vietnam & Kemboja kerana ancaman komunis & pelarian 越南与柬埔寨因共产和难民而发生纠纷
  - ❑ M'sia menyeru kuasa besar tidak campur tangan dalam isu Vietnam 呼吁大国不要干预越南的问题
- ❑ Isu Kemboja diselesaikan melalui pilihan raya 1993 柬埔寨通过选举解决问题
  - ❑ M'sia hantar pasukan pengaman PBB

Kerjasama Sosial

- ❑ Melalui SEAMEO
- ❑ Kerjasama dalam – Pendidikan, pertukaran pelajar 在教育, 学生交流上合作, penubuhan 成立 RESCAM
- ❑ Kerjasama dalam kebudayaan 文化上的合作 – festival kebudayaan dan kesenian melalui Tabung Kebudayaan ASEAN
- ❑ Sukan SEA untuk menjalin Kerjasama dalam sukan

Kerjasama Ekonomi

- ❑ Negara anggota ASEAN – rakan dagang penting M'sia 商业伙伴
- ❑ AIP – pengeluaran baja urea 尿素肥料生产 di Indonesia & M'sia
- ❑ Pengeluaran baja fosfat & kuprum di Filipina; penghasilan serbuk soda di Thailand
- ❑ M'sia mempromosi dan menyokong konsep integrasi ekonomi ASEAN 推动和支持东盟经济一体化的理念
  - ❑ Mewujudkan pasaran tunggal ASEAN yang bebas 成立独立的东盟单一市场
- ❑ SKP dilaksanakan 被实行 – untuk meningkatkan perdagangan antara negara ASEAN 增加东盟国之间的贸易
  - ❑ Potongan cukai barangan 减税

9.7 Malaysia dalam Pergerakan Negara-negara Tanpa Pihak (NAM)

- ❑ Selepas kemerdekaan, M'sia mengamalkan dasar probarat 独立后, 马来西亚采取亲西方政策
- ❑ M'sia menolak untuk bersikap neutral 拒绝保持中立

- ❑ Kemudiannya, tukar kepada dasar berkecuali 后来, 切换到中立政策
- ❑ terlibat secara aktif dalam 活跃于 NAM

Peranan Malaysia

- ❑ M'sia menyertai NAM pada tahun 1970
- ❑ M'sia ubah dasar dari probarat kepada dasar yang lebih terbuka berasaskan prinsip 从亲西方切换到开发政策
  - ❑ Neutral 中立
  - ❑ Aman bebas 自由
  - ❑ Berkecuali 中立
- ❑ Menjadi tuan rumah 成为东道主 Sidang Kemuncak NAM pada 2003
- ❑ Menjadi pengeusi NAM
- ❑ Memperjuangkan isu :
  - ❑ Dasar Aparteid
  - ❑ Isu Palestin
- ❑ Melaksanakan dasar aman & berkecuali

Tuan Rumah Sidang Kemuncak &

- ❑ Tuan rumah Sidang Kemuncak NAM ke-13
- ❑ Deklarasi Kuala Lumpur menyatakan sikap NAM terhadap isu Palestin serta serangan Amerika Syarikat ke atas Iraq – pencerobohan kuasa besar terhadap negara kecil 表面对 Palestin 问题的态度 及美国攻击 Iraq , 大国对小国的侵略
- ❑ Menjadi pengerusi 主席 NAM dari 2003 – 2006
- ❑ Berusaha untuk meningkatkan tahap kemajuan dan pembangunan anggota NAM 努力提高成员国的进步

Peranan dalam Politik

- ❑ Menyuarakan isu penecerobohan terhadap hak asasi manusia & negara lain spt isu Aparteid serta Bosnia & Hersegovina 表达侵犯人权和其他国家的问题如种族隔离
  - ❑ Tekanan politik & ekonomi dikenakan ke atas Afrika 对非洲进行政治和经济压迫
  - ❑ Isu Bosnia & Hersegovina – keahlian Yugoslavia digantung. M'sia terima pelarian Bosnia & Hersegovina 接受。。。的难民

Dasar Keamanan & Berkecuali 和平与中立政策

- ❑ Meminta agar rantau Asia Tenggara diterima sebagai sebuah kawasan berkecuali 要求东南亚区为中立地区
- ❑ Berpandangan negara kuasa besar spt China, Amerika Syarikat tidak campur tangan dan memberi tekanan kepada negara di rantau Asia Tenggara 认为超级大国如中国, 美国不干预也不给东南亚区的国家施压
- ❑ Tandatangani Perisytiharan Lusaka – pengharaman senjata nuclear 禁止核武

9.8 Malaysia dalam Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC)

OIC - 57 buah negara

- Memperjuangkan kepentingan umat Islam dalam semua bidang 为穆斯林在各个领域的利益做斗争

- ❑ Tunku Abdul Rahman sebagai Setiausaha Agung yang pertama (1970-1974) 第一任秘书长
- ❑ Tugas 任务:
  - ❑ Mengukuhkan 巩固 OIC
  - ❑ memastikan masyarakat Islam di seluruh dunia mendapat pembelaan yang sewajarnya 确保全世界的穆斯林得到应有的保护

- ❑ Tun Abdullah Ahmad Badawi, (PM ke-5) dilantik sebagai pengerusi 主席 pada tahun 2003
- ❑ M'sia mengetengahkan nilai kesederhanaan dan menolak keganasan 强调适中拒绝暴力

- ❑ Melalui pembiayaan pelajaran dan kebajikan 通过教育和福利自助
- ❑ Pembinaan 设立 UIAM
- ❑ Memberi biasiswa 提供奖学金 kepada pelajar dari negara OIC untuk belajar di university ini

Pelibatan Malaysia

- bermula dengan Tunku Abdul Rahman – menyuarakan agar diwujudkan sebuah pertubuhan Islam untuk menjaga kepentingan masyarakat Islam di seluruh dunia
- 1964 – Persidangan Pertama Kongres Islam . 1969 – KL menjadi tuan rumah Persidangan Islam Antarabangsa

Setiausaha Agung Pertama

Pembangunan Ekonomi

Pengerusi OIC

Menangani Isu Politik Negara Islam

Pembangunan Pendidikan

- ❑ Menyokong aktiviti 支持 IsDB (Bank Pembangunan Islam)
- ❑ Mendapat pinjaman daripada bank untuk membiayai projek pembangunan negara 得到贷款以资助国家发展项目
- ❑ IsDB membawa kepada penubuhan 建立 bank Islam

- ❑ Menjadi perantara bagi menyelesaikan konflik Iran-Iraq 成为解决两伊冲突的调解人
  - 15 orang pegawai tentera M'sia menyertai pasukan tentera pemerhati PBB 联合国观察员
- ❑ Menyokong perjuangan rakyat Palestin dan PLO (Pertubuhan Pembebasan Palestin) 支持 Palestin 人民的斗争
  - Menjadi tuan rumah Persidangan Kecerantauan Asia berkaitan dengan Palestin 主持....的会议
  - Sokong hak rakyat Palestin bagi menentukan nasib sendiri 支持 Palestin 人民决定自己命运的权利
    - Hak mempunyai sebuah negara yang merdeka 成为独立国的权利